

Erasmus+

Učinki programa VŽU, (predhodnika Erasmus+)

dr. Alenka FLANDER, CMEPIUS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Erasmus+

Vseživljenjsko učenje 2007 - 2013

- Več kot **50 mio EUR** sredstev: VŠ=51%, SŠ = 17%, OŠ = 9%, ...
- Skoraj **2500 sodelujočih institucij** (prejetih > 6000; $\approx$ 42%), od tega 1500 OŠ in SŠ
- Znanje in spretnosti v tujini nadgrajevalo:
  - > **2500 dijakov PIU**
  - > **10.000 študentov**
  - > **2000 mobilnosti učiteljev do-univerzitetne ravni**
  - > **2000 mobilnosti učiteljev na terciarni ravni (nekateri večkrat)**

Erasmus+

EVALVACIJI/ŠTUDIJI

- Študija učinkov programa Vseživljenjsko učenje na **osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje** z vidika nacionalnih priorit
- Evalvacija učinkov programa Erasmus na **visoko šolstvo** v Sloveniji

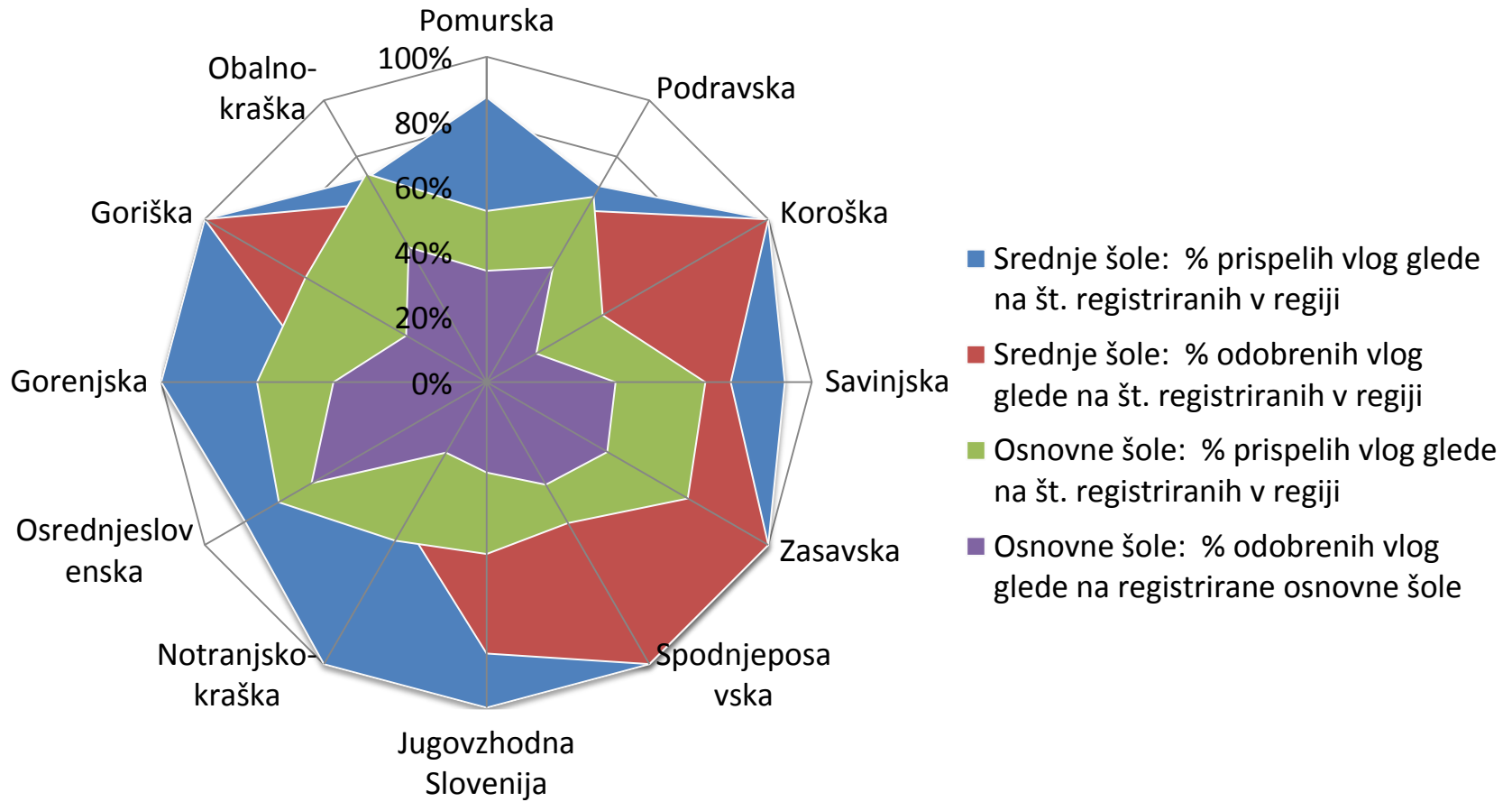

Študija učinkov programa Vseživljenjsko učenje na osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje z vidika nacionalnih priorit

VŽU in šolski sektor

Erasmus+

Vpliv VŽU na šolski sektor:

- Vpliv **na šolo**
- Vpliv **na učitelje**
- Vpliv **na učence ....**

.... vse z vidika naših nacionalnih priorit

Sodelujoči:

- Ravnatelji (N=97, 32%)
- Učitelji koordinatorji (N=170, 56%)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Erasmus+

Ugotovitve

- Cilji VŽU so kompatibilni s cilji prenove šolstva v Sloveniji. VŽU pripomore k razvoju prav tistih področji, za katera so dosedanje spremljave in evalvacije pokazale, da so problematična in jih ne znamo uspešno uvajati v naš izobraževalni prostor.
  - Odmik od prevladujočega frontalnega, transmisijskega pouka;
  - poudarek na razvoju **motivacije za učenje**,
  - razvijanje ključnih vidikov učenčevega razvoja (**spoznavna, moralna in družbena kritičnost, ustvarjalnost, inovativnost, podjetnost, funkcionalna pismenost, osmišljanje znanja in razvijanje zmožnosti njegove uporabe v avtentičnih problemskih situacijah.**

Erasmus+

Ugotovitve - Vpliv na šolo

Vž... del... ž... mobil... evropske programe izobraževanja in usposabljanja

Koordinatorica osnovne šole (učiteljica na razredni stopnji):

Mi imamo na šoli pravilo, da če se gremo projekt, se ga gremo vsi. Pa tudi...da projekt ni za zraven, dodatno delo, ampak vse lepo v pouku izpelješ. Na konferencah razglabljam, kakšen bo program [za obisk šol iz tujine v šolskem partnerstvu]. Imamo v zbornici obešen načrt dejavnosti, sprotne rezultate. In to učitelji skupaj načrtujemo in vključujemo v pouk, učenci pripravljajo. Se tudi medpredmetno povezujemo....

– kolegialno med zaposlenimi.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Erasmus+

Vpliv na delo in kompetence učiteljev

D... X... k

Koordinator iz srednje šole:

Jaz sem se v teh štirih letih, kolikor sodelujem v projektih, poučil o tolikih stvareh, za katere prej sploh pojma nisem imel...in potem se na ta način učiš tudi o sebi. Vidiš sebe z ene druge perspektive in opaziš...ali pa se znaš bolje umestiti, kje si. In na tak način se ti povrne vse dodatno delo, ki ga vlagaš. Ker brez sodelovanja v teh projektih teh spoznanj ne bi bilo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Vpliv na učence

Dolga
SO:

Učitelj osnovne šole:

... Te izmenjave, ko smo šli mi ven z njimi, v druge države in ko so potem prišli od drugod k nam...takrat v resnici spoznaš otroke ... kako komunicirajo, kako sodelujejo z drugimi, se znajdejo v novih situacijah ....otroci to radi počnejo, se radi pokažejo. Se dodatno preizkusijo v jezikih pa v računalništvu, ko je treba stvari oblikovati, izdelati... smo že tudi med njimi odkrili kakšne talente, ki so nam bili prej skriti ....

kot

a,

irani

za slovensko... na pomemben doprinos
sodelovanja v programu VŽU.

Ključna ugotovitev

Ravnateljica srednje šole

Mi smo mednarodno sodelovanje postavili med prioritete cilje šole zadnjih nekaj let, zaradi vseh prednosti, ki jih vidimo in velikega interesa dijakov. S kolektivom že nekaj let skupaj oblikujemo cilje. Smo to celovito zastavili, že leta 2008 smo naredili celovito evalvacijo dela šole z vsemi subjekti, zaposlenimi, dijaki, starši in smo nato skupaj oblikovali vizijo dela, na osnovi tega začeli določati prioritete cilje s celim kolektivom... Tako da tu zdaj sploh ne gre več za to, ali bi in kdo bi, ampak vsi delamo, ker smo se skupaj za to odločili.

šola, namesto da se bi z njimi ukvarjala le peščica.

Erasmus+

Evalvacija učinkov programa Erasmus na visoko šolstvo v Sloveniji

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Erasmus+

Evalvacija učinkov Erasmus

1. Mednarodna mobilnost študentov in osebja
2. 'internacionalizacija doma':
  - Internacionalizacija študijskih programov in učnih načrtov
  - Internacionalizacija vsebin in metod poučevanja in učenja, vključno z digitalnim učenjem
3. Strateško sodelovanje, partnerstva in vzpostavljanje zmogljivosti.

Zakaj evalvacija?

študijsko leto	Individualna mobilnost				Intenzivni programi					Sredstva namenjena za Erasmus (program VŽU)	Sredstva Phare in Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendiranje (2010 – 2012)
	Mobilnost študentov za študij (SMS)	Mobilnost študentov za prakso (SMP)	Mobilnost zaposlenih za poučevanje (STA)	Mobilnost zaposlenih za usposabljanje (STT)	število odobrenih projektov	število sodelujočih študentov (OUT)	število sodelujočih študentov (INC)	število sodelujočega osebja (OUT)	število sodelujočega osebja (INC)		
2000/2001	227		61							354.417 EUR	
2001/2002	364		70							369.948 EUR	
2002/2003	422		70							386.659 EUR	300.000 EUR
2003/2004	546		73							442.445 EUR	
2004/2005	742		139							1.242.123 EUR	
2005/2006	879		143							1.412.512 EUR	300.000 EUR
2006/2007	972		173							1.673.508 EUR	
2007/2008	1018	174	204	70	5		188		69	2.848.571 EUR	
2008/2009	1132	176	253	105	5	149	142	85	83	3.155.198 EUR	
2009/2010	1118	250	277	79	10	208	270	101	126	3.521.597 EUR	
2010/2011	1199	281	306	176	8	169	233	80	111	3.813.755 EUR	1.531.350 EUR
2011/2012	1411	324	302	187	10	253	269	109	131	4.056.939 EUR	1.711.500 EUR
SKUPAJ											27,120 mio EUR

- Sodelujoči:
  - Erasmus študenti (N=917; 18%)
  - Erasmus koordinatorji (N=63, 54%)
  - Slovensko akademsko osebje (N=728, 13%)

Erasmus+

Ugotovitve:

VŽU Erasmus je pripomogel

- h **kreptvi določenih vidikov internacionalizacije** (npr. mobilnost študentov), ni pa (še) bistveno vplival na internacionalizacijo visokega šolstva v Sloveniji na splošno,
- h **kreptvi strokovnih služb** v podporo mednarodnemu sodelovanju,
- ima **močan simbolni učinek**, predstavlja '**blagovno znamko**' sodobnega sodelovanja in visokošolski zavodi sodelovanje v Erasmusu vidno komunicirajo prek svojih spletnih strani.

Veliko manj vidni pa so **neposredni učinki na kakovost pedagoškega dela**, kar je eden izmed pričakovanih ciljev programa (predvsem internacionalizacija doma).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Ugotovitve

- D
»Odpre se ogromno možnosti za nesporazume: profesorji nočejo sprejemati študentov, včasih se provizorično uredi učni sporazum zaradi pridobitve štipendije, nato študent pride in ponovno se je treba dogovarjati. Ko začneš malo brskati pod površino, kaj dejansko ta individualni pristop je, [ugotoviš], da je katastrofa. Manjši del profesorjev je takšnih, ki so se tega lotili resno in so se dejansko tedensko dobivali in dajali naloge. Veliko je takšnih, ki se dobijo dvakrat, trikrat na semester. Profesor je dal študentom za prebrati nekaj člankov, oni so napisali nekaj strani povzetka, in to je bilo to. Zgodilo se je tudi to, da so profesorji kar sami poljubno začeli dajati kreditne točke.«
- M

Erasmus+

Ugotovitve

»V začetnih letih je šlo tako, da je koordinatorica vsakemu Erasmus študentu izbrala mentorja in potem je mentor hodil ves nesrečen naokrog, da so mu tole naložili. Potem je začelo prihajati več študentov in smo morali spremeniti sistem. .... Učinek [novih koordinatorjev] je bil zelo različen in močno odvisen od posameznikov: nekateri delajo po liniji najmanjšega odpora, drugi 'čisto padejo noter'. Ponujalo se je ogromno individualnih predmetov. Potem smo se začeli dogovarjati po oddelkih, katere predmete bi izvajali. Pokazalo se je tudi to, da nekateri oddelki *de facto* niso želeli tujih študentov. Pri tem individualnem delu s študenti je tudi ogromno možnosti za nesporazume. [...] Ogromno nerazumevanja je bilo tudi glede učnih sporazumov. Študenti pošiljajo učni sporazum, izpolnjen s predmeti, ki jih imajo na domači instituciji. Nato koordinator reče, da potrebujejo predmete 'od tukaj' in da se morajo dogovoriti. Koordinator se mora nato dogovoriti s profesorji ali pa enostavno pošlje povezavo na spletno stran in jim reče, naj si izberejo predmete in se dogovorijo.«

Erasmus+

Ugotovitve

»Profesorji nam niso prav ničesar povedali pred odhodom v tujino, kaj lahko pričakujemo od študija in podobno. .... V teoriji so vsi profesorji podpirali naš odhod, vendar nam velika večina profesorjev ni želela podpisati študijskega sporazuma. ...en profesor ni želel priznati enega izpita, ki je v tujini sicer obsegal manj ur, vendar je bil vsebinsko isti, obravnavali smo vsa področja kot pri njegovem predmetu. Le v tujini smo pri tem istem predmetu obravnavali poleg omenjenega področja še druga. Toda predmet, za katerega sem želela, da mi ga priznajo, je bil v celoti pokrit. Tako vsebinsko kot zahtevnostno. Skratka, od profesorjev nismo prejeli nobenih informacij, le dve profesorici sta bili pripravljene na izvajanje predavanj na daljavo.

Ugotovitve

»Že nekaj let se pritožujem, da imamo te tuje študente pravzaprav v getu, ker imamo za njih posebej predavanja, ne družijo se oziroma se družijo ob pivu in zvečer, ne pa v predavalnici, zato je ogromno potenciala izgubljenega. ....V mojem razredu je bilo letos osem različnih narodnosti. [...]. Naši študenti pa ne pridejo zraven. Ne, to je geto. Mi jih 'getoiziramo'.«

»Optimalni način zame je imeti tujega študenta v predavalnici in govoriti toliko angleško, da profesorju nihče ne more stopiti na prste zaradi zakonodaje ali zaradi vsega ostalega. Imeli smo že primere, ko je profesor predaval v angleščini, študenti pa so imeli slovensko literaturo; profesor jih je naravnost vprašal, če je to zanje v redu, in nihče se ni oglasil, potem pa ga je v kabinetu čakalo sporočilo: Opozarjam vas, da na predavanjih govorite slovensko. Kot koordinatorica sem mu svetovala, naj še enkrat govori s študenti. Sporočilo študenta je sledilo ponovno. Študent je nato poslal prijavo na rektorat, od koder so nam poslali opozorilo z izpisom iz zakona.«

Erasmus+

Skupne ugotovitve obeh študij

vklučitev v programe EU sama po sebi ne privede do dodane vrednosti in pričakovanega doprinosa h kakovosti pedagoškega procesa.

To se zgodi samo, če ima institucija oblikovano strategijo, jo podpira in priznava vodstvo in v ta namen oblikuje in izvaja ustrezne ukrepe ter jim namenja potrebna sredstva (kadre).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Erasmus+

in še vabilo ....

... k spletnim predstavitvam institucij/projektov
in posameznikov

cmepius.statistike.si

HVALA ZA POZORNOST!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO